

En ny art i oppdrett

Rognkjeks (*Cyclopterus lumpus* L.)

Vaksinering - Immunitet

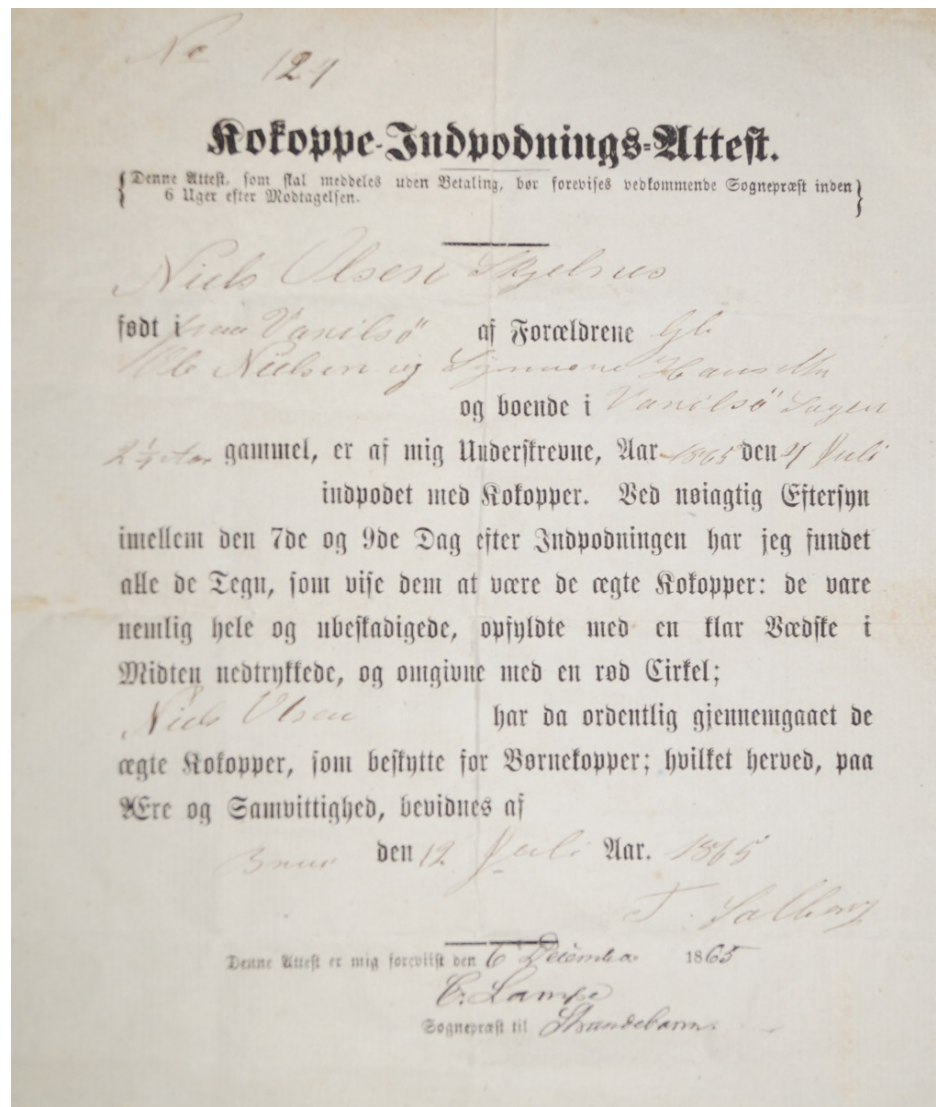

Betydningen av vaksinasjon for 150 år siden

Vaksinasjonsattest fra 1865

Varalsdøy , Hordaland

Vaksinasjonslov 1810
- kukopper

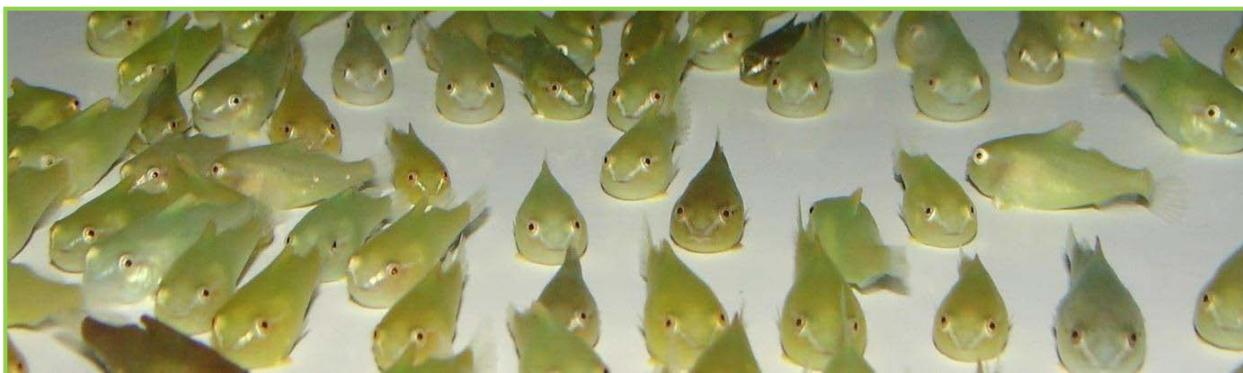
Hvorfor vaksinere – Hva vil en oppnå?

- ❑ Spesifikk immunitet mot aktuelt patogen
- ❑ Rask immunrespons ved infeksjon
- ❑ Langvarig immunitet (hukommelse)

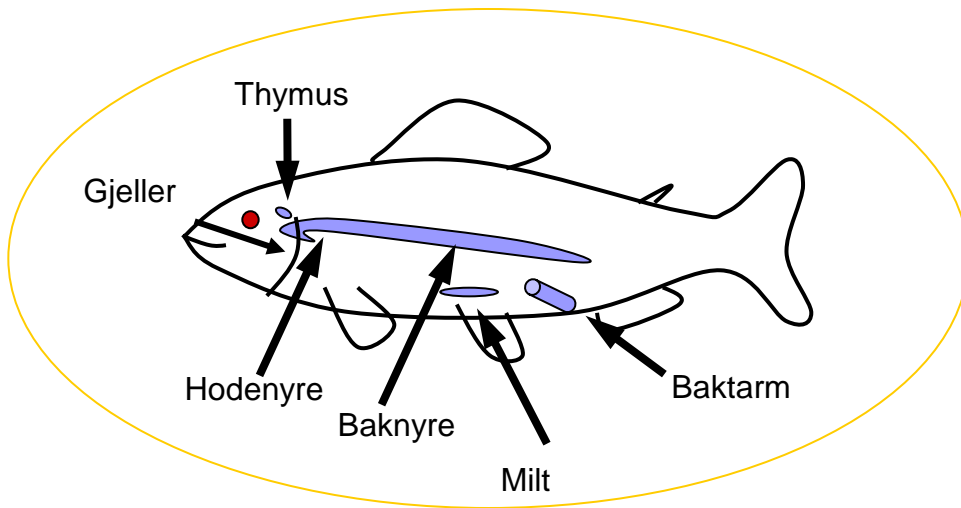
Hvor liten rognkjeks kan vaksineres ?

- Vaksineprodusentene har anbefalinger for sine vaksiner.
- Basert på generell kunnskap
- Basert på erfaring med rognkjeks
- **Dokumentasjon for vaksine effekter PÅGÅR!**
- 8 g - 10g for stikk anbefales –
- 500 døgngrader til respons OK etter det en vet/antar
- **Størrelse viktig – ikke tøyne grensene mot liten fisk !!**

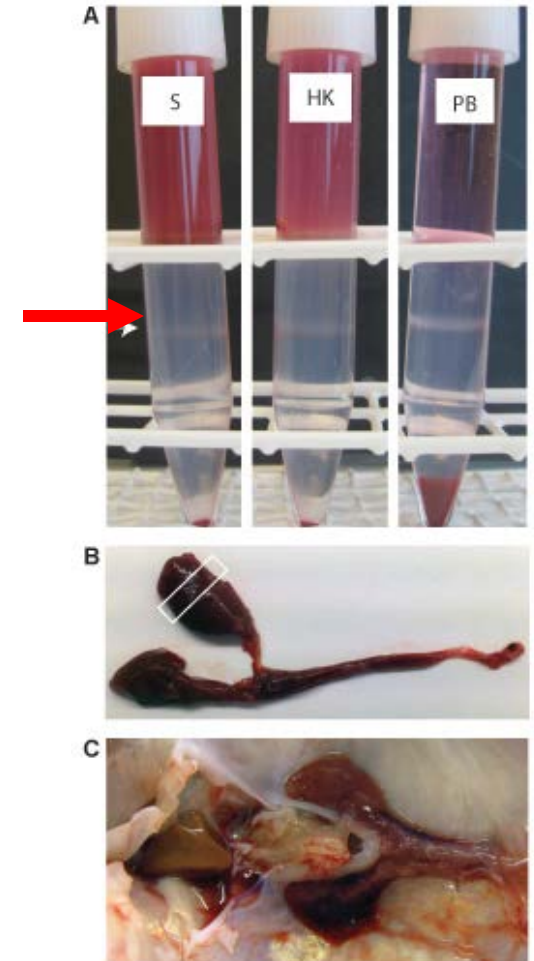

Fiskens immunsystem

- Lymfoide organer hos fisk
- Sirkulerende leukocytter i blod
- Signalmolekyler

Isolerte leukosytter

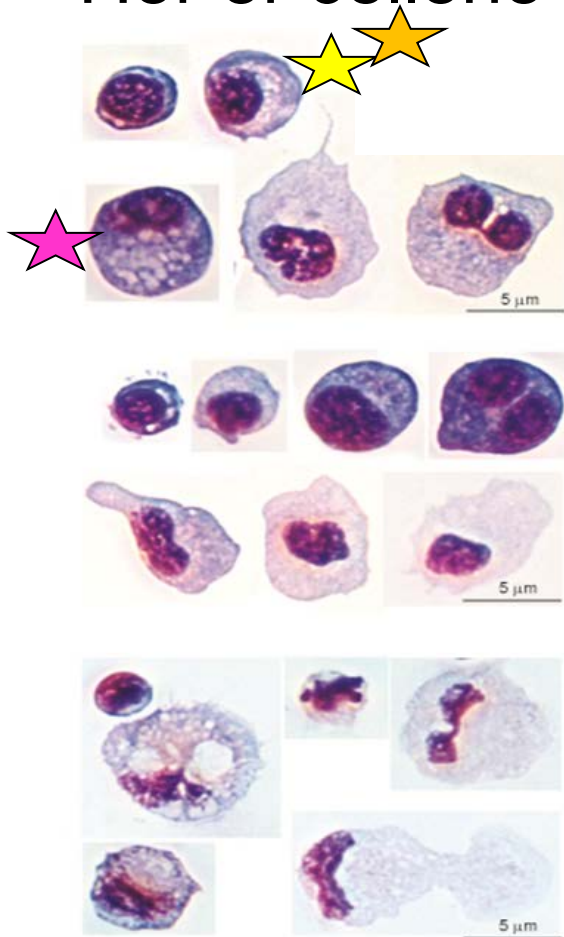

Haugland et al 2012.
PLoS ONE

Rognkjeksens immunceller (leukocytter)

Her er cellene som gjør jobben:

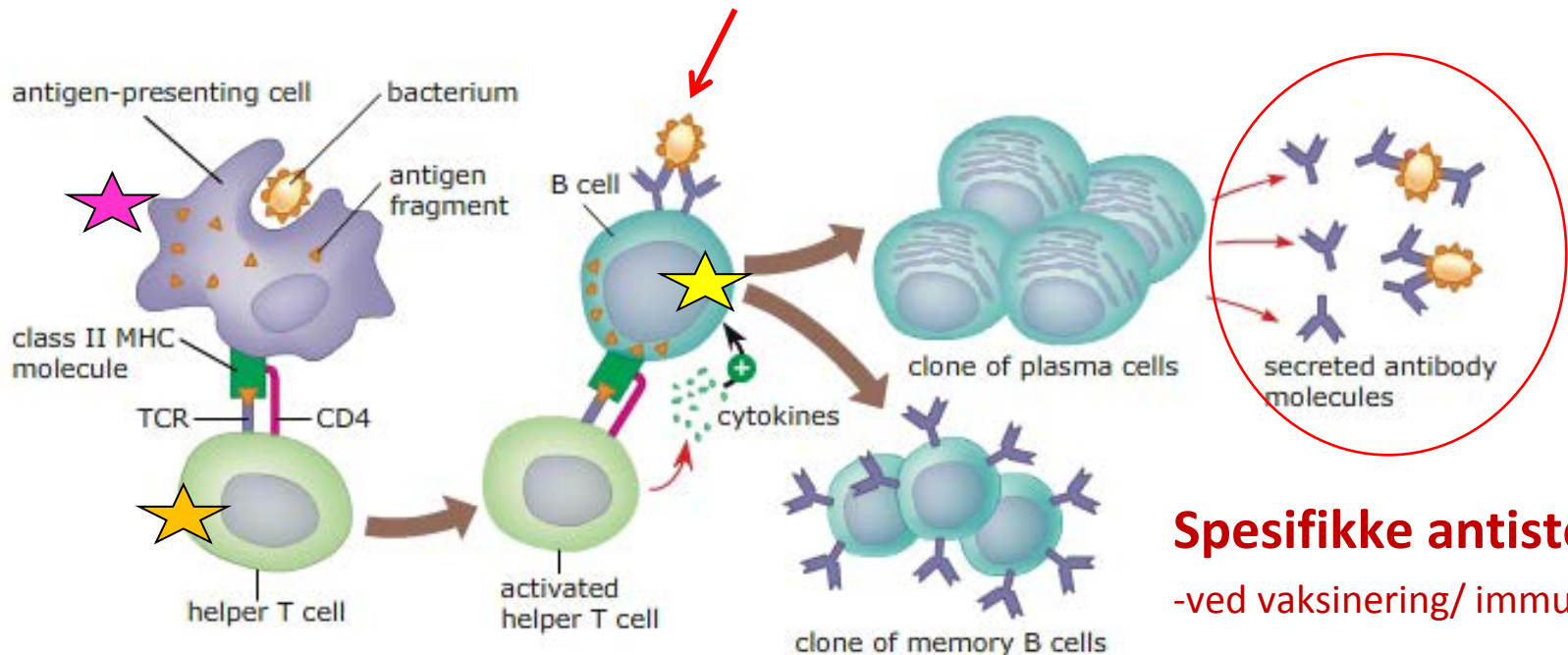

- Dreper- ødelegger patogener
- Tar seg av vaksine innholdet
- Produserer antistoffer
- Produserer signalstoffer som regulerer immunaktiviteter/responser

Hva oppnår vi ved vaksinasjon?

Medfødt immunrespons

Adaptive immunrespons

Spesifikke antistoffer
-ved vaksinerings/ immunisering

Hukommelses celler

-langvarig beskyttelse ved vaksinerings

Vaksinetesting

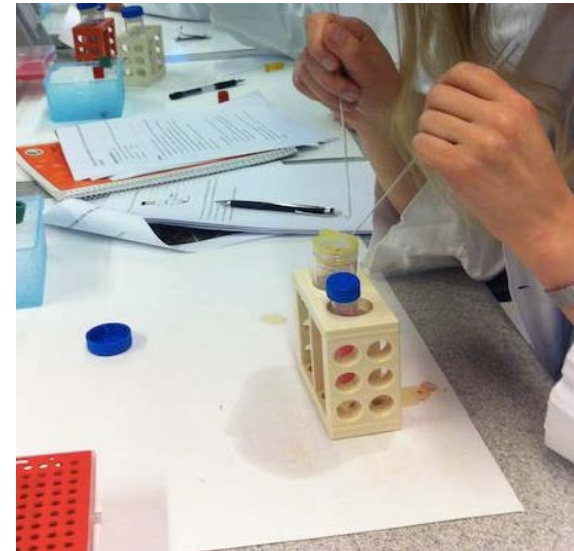
Pågår – vaksinefirma som gjør dette (også i samarbeid med UiB)

Avhengig av deres prioriteringer/økonomi

Kan teste mer:

- Størrelse
- Temperatur
- Tid for å oppnå immunsvær
- Innhold

Noe av dette inngår i et pilotforsøk
PHARMAQ, Fjordforsk AS og UiB

Status vaksiner - mer jobb å gjøre !

- Der er nå bakterie isolater fra rognkjeks for Atypisk ***Aeromonas salmonicida*** i vaksiner som tilbys.

De er under eksperimentell uttesting

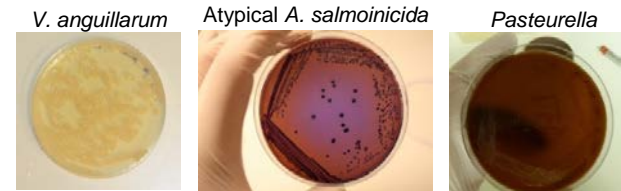
Vibrio anguillarum – vaksinen virker

- **Atypisk *Aeromonas salmonicida***
- Heterogen gruppe bakterier

Leter etter isolat som dekker de aktuelle variantene

Tekniske forhold

- Krever testing !!

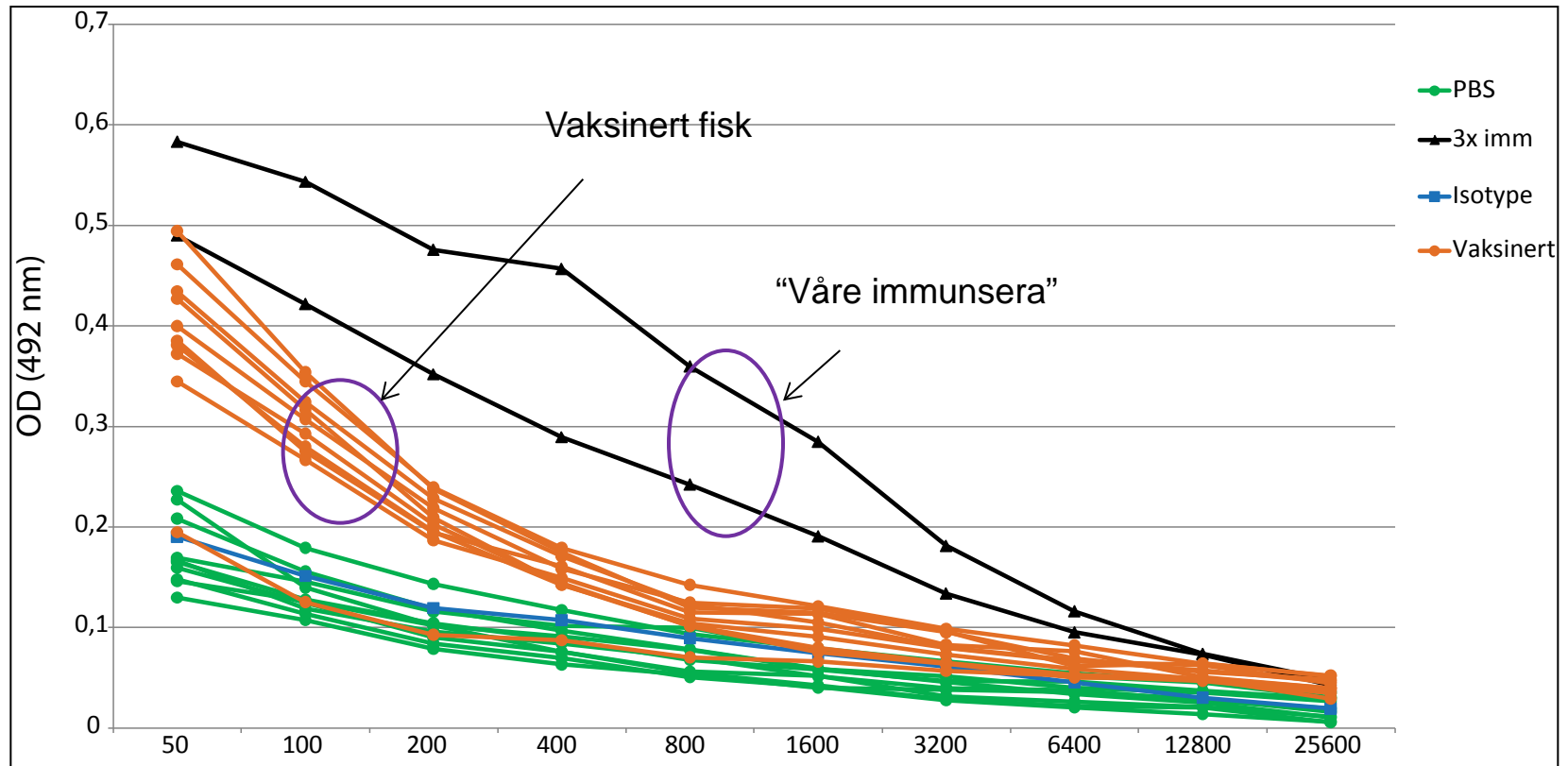

**Vi må forvente at dette tar noe tid å få fullgod vaksine
– hvor lenge også avhengig av innsats**

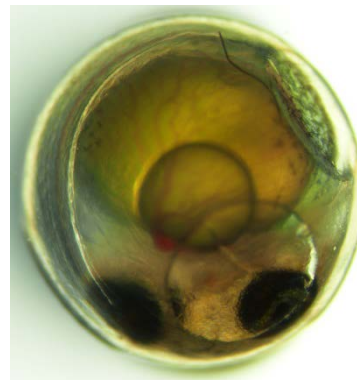
Vaksinasjon – spesifikk immunrespons

Vaksinert med atypisk *Aeromonas salmonicida* isolert fra rognkjeks .
Målt antistoffer etter vaksinasjon (**februar 2016**)

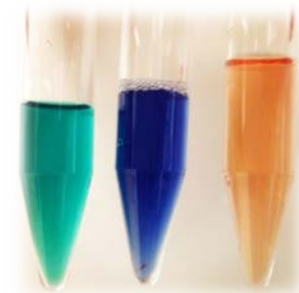
Immunutvikling - rognkjekslarver

- Dyppvaksine – produsentene: 1 g (evt andre 4 uker senere)
- Vet lite !
- FHF (2016/17) prosjektstøtte til studie av immunitetsutvikling larver.
- **Samlet Prøver av larver ulik tid etter klekking (Fjordforsk Sogn AS)**
- PCR analyser
- Immunhistologi
- Arbeidet har startet med de verktøyene vi har og vi får flere

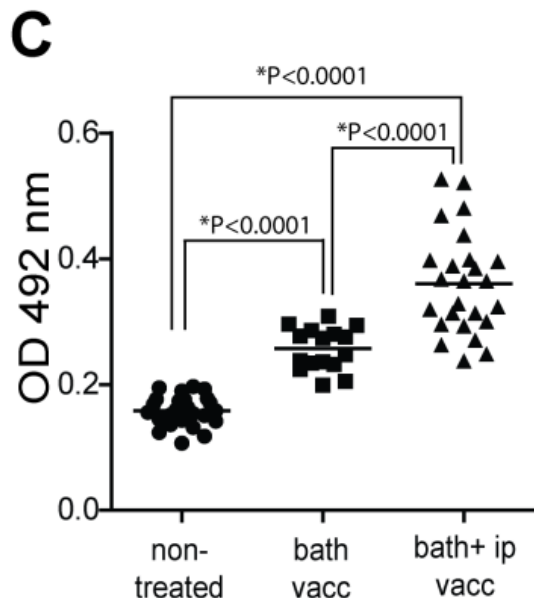

Vaksinasjon : Bad + I.P (‘felt’ serum prøver fra PHARMAQ 2014)

Eneste forsøket vi har med kombinasjon
NB gruppene noe ulikt behandlet

Serum prøver

Størrelse:
Uvaksinert ca 29 g
Badvaksinert ca 82 g
Bad+ I.P. vaksine ca 99 g

Resultatene viser høyest nivå på gruppen bad +I.P.

Immunstimulanter i fôr

Kan stimulering av den medfødte – generelle immuniteten styrkes?

Immunstimulanter

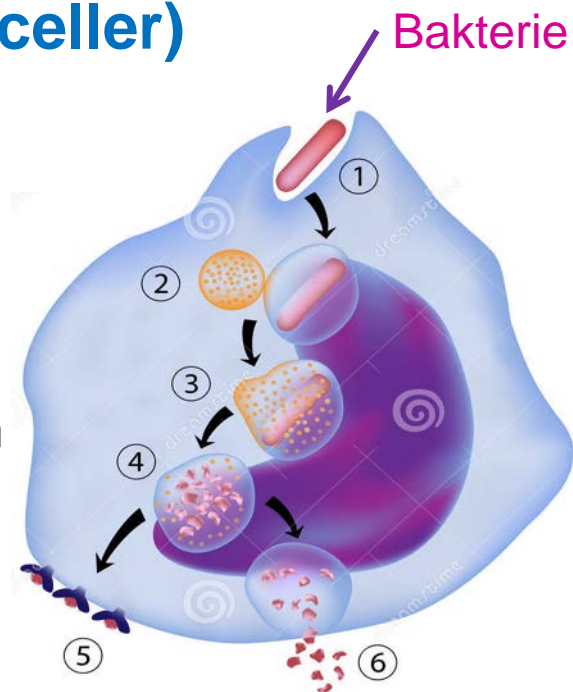
- Øker effektiviteten til celler i immunsystemet
- Kortvarig – mens stimulering pågår
- Ikke rettet mot bestemte patogener

Immunstimulanter – øker effekten av opptak og drap

Fagocytiske celler (spiseceller/drapsceller)

- 1 Opptak av bakterier
- 2 Bakterien pakkes inn i cellen
- 3 Pakken smelter sammen med cellens lysosom
- 4 Bakteriedrap
- 5 Viser frem bakteriedeler til andre immunceller
- 6 Bakterie rester kastes ut av cellen

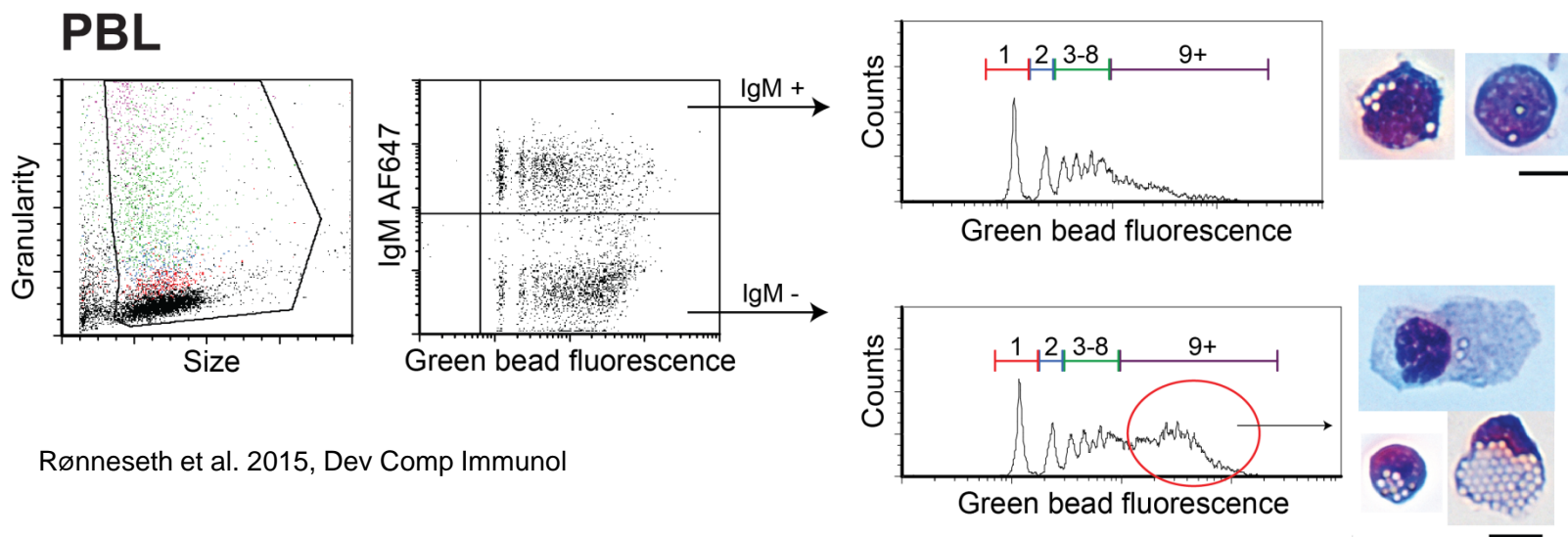

Immunstimulering via fôr

Fagocytiske celler (spiseceller/drapsceller)

Rognkjeksken har et godt utviklet medfødt immunforsvar.

Dette kan potensielt stimuleres i tidlige livsstadier via fôr.

Rønneseth et al. 2015, Dev Comp Immunol

Oppsummering

- Rognkjeksens produserer spesifikke antistoffer ved immunisering (adaptiv immunitet)
- Vaksinasjon har effekt, men vaksinene må videreutvikles

Gyri T. Haugland (UiB)
Anita Rønneseth (UiB)
Paul H. Løvik (UiB)

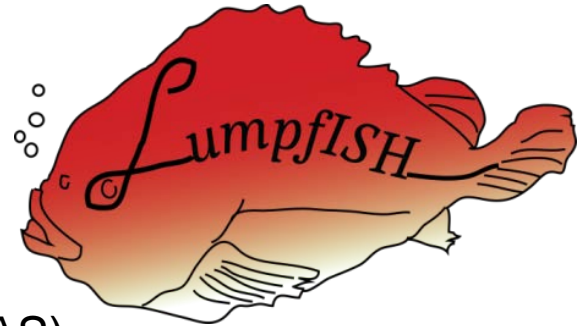
Takk til:

FHF (900818 og Nytt 2016)

NFR (244148)

PHARMAQ

Peter Hovgaard (Fjordforsk Sogn AS)

NFR prosjekt (2015-2019): The Cleanerfish **Lumpfish** (*Cyclopterus lumpus* L.) -
Immunity, di**S**eases and **H**ealth

FHF Delprosjekt (2016-2017), Nofima ansvarlig : Immunutvikling rognkjeks larver

Finn oss på Fish Immunology

www.uib.no

